

Utorok 12. júna 2012

45. navrhuje zaviesť štruktúrovaný dialóg medzi zákonodarnými inštitúciami EÚ a USA s cieľom diskutovať o otázkach týkajúcich sa internetu v rámci hľadania spoločnej dohody, spoločného výkladu a spoločných pozícií;

46. naliehavo vyzýva ESVČ a Komisiu, aby na základe práce, ktorú vykonalo Európske fórum členských štátov, zabezpečili aktívnu pozíciu v rámci príslušných medzinárodných fór, okrem iného koordináciou pozícií členských štátov, s cieľom podporiť základné hodnoty, ciele a politiky EÚ v oblasti bezpečnosti a odolnosti internetu; poznamenáva, že medzi tieto fóra patrí NATO, OSN (najmä prostredníctvom Medzinárodnej telekomunikačnej únie a Fóra pre riadenie internetu), Internetová spoločnosť pre pridelené mená a čísla (ICANN), Internetový orgán pre pridelovanie čísel, OBSE, OECD a Svetová banka;

47. nabáda Komisiu a agentúru ENISA, aby sa zapojili do dialógov hlavných zainteresovaných strán s cieľom vymedziť technické a právne normy v kybernetickom priestore na medzinárodnej úrovni;

*

*   *

48. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii.

Spolupráca s partnermi za našimi hranicami v oblasti energetickej politiky

P7_TA(2012)0238

Uznesenie Európskeho parlamentu z 12. júna 2012 o zapájaní sa do spolupráce s partnermi za našimi hranicami v oblasti energetickej politiky: strategický prístup k bezpečným, udržateľným a konkurencieschopným dodávkam energie (2012/2029(INI))

(2013/C 332 E/04)

Európsky parlament,

- so zreteľom na oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom O zabezpečení dodávok energie a medzinárodnej spolupráci: „Energetická politika EÚ: budovanie vzťahov s partnermi za hranicami EÚ (COM(2011)0539),
- so zreteľom na návrh rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady predložený Komisii, ktorým sa stanovuje mechanizmus výmeny informácií, pokiaľ ide o medzivládne dohody v oblasti energetiky medzi členskými štátmi a tretími krajinami (COM(2011)0540),
- so zreteľom na závery Rady z 24. novembra 2011 o zabezpečení dodávok energie a medzinárodnej spolupráci – „Energetická politika EÚ: budovanie vzťahov s partnermi za hranicami EÚ“,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 25. novembra 2010 s názvom Na ceste k novej energetickej stratégii pre Európu na roky 2011 – 2020 ⁽¹⁾,
- so zreteľom na článok 48 rokovacieho poriadku,
- so zreteľom na správu Výboru pre priemysel, výskum a energetiku a stanoviská Výboru pre zahraničné veci, Výboru pre rozvoj a Výboru pre medzinárodný obchod (A7-0168/2012),

---

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 99 E, 3.4.2012, s. 64.

Utorok 12. júna 2012

- A. keďže súčasné všeobecné globálne energetické výzvy a plnenie odvážnych cieľov EÚ v oblasti energetiky a zmeny klímy si vyžadujú spoločné, účinné a rovnocenné kroky zo strany Európskej únie na medzinárodnej scéne, a to najmä posilňovaním vonkajšieho rozmeru jej energetickej politiky a zaujatím jednotného postoja s cieľom rozšíriť diverzifikáciu energetických zdrojov a ciest, zvýšiť bezpečnosť dodávok a podporovať trvalo udržateľnú výrobu a spotrebu;
- B. keďže vzhľadom na súčasný vývoj sa očakáva, že v roku 2050 svetová populácia dosiahne 9 miliárd, svetový dopyt po energii sa do roku 2030 zvýši o 40 %, a to najmä v krajinách, ktoré nepatria do OECD, a zintenzívni sa svetová hospodárska súťaž o zdroje fosílnych palív zo strany rozvíjajúcich sa ekonomík;
- C. keďže závislosť EÚ od dovozu energie sa v priebehu nasledujúceho desaťročia pravdepodobne zvýši z dôvodu vyčerpania jej zdrojov fosílnych palív, a to aj napriek rastúcemu vstupu z obnoviteľných zdrojov energie, energetickej účinnosti a výskumu energetických technológií;
- D. keďže energetická účinnosť je kľúčom k znižovaniu závislosti EÚ od zahraničnej energie a zvyšovaniu jej geopolitickej nezávislosti a energetickej bezpečnosti, keďže EÚ vynakladá každoročne viac ako 400 miliárd EUR na dovoz energie; keďže dosiahnutie cieľa minimálne 20 % úspor energie nielenže zvýši našu energetickú bezpečnosť, ale takisto zníži aspoň o 50 miliárd EUR ročne objem finančných prostriedkov, ktoré sa presúvajú z hospodárstiev EÚ do krajín produkujúcich energiu;
- E. keďže pre EÚ je dôležité uprednostniť zabezpečenie a rozvoj domácich zdrojov fosílnych palív, najmä rozsiahlych zdrojov, ktoré sa nedávno objavili v Stredozemnom mori a, ktoré by znížili závislosť Európy od dovozu energie; keďže existujú obrovské možnosti na spoluprácu EÚ so susednými krajinami v oblasti rozvoja a ťažby zdrojov fosílnych palív;
- F. keďže EÚ ako digitálne hospodárstvo a digitálna spoločnosť je v súčasnosti viac ako kedykoľvek v minulosti závislejšia od nepretržitých a spoľahlivých dodávok elektrickej energie;
- G. keďže EÚ už je významným dovozcom fosílnych palív a stáva sa čoraz závislejšou od dovozu a zraniteľnejšou voči externým dodávateľom a tranzitným krajinám; keďže na druhej strane jej to dáva značnú moc ako hlavnému nákupcovi na celosvetových trhoch s energiou;
- H. keďže rastúci počet obyvateľstva a zvyšujúca sa životná úroveň by do roku 2030 mohli spôsobiť zvýšenie celosvetového dopytu po energii až o 40 %; keďže vysoká a zvyšujúca sa závislosť EÚ od dovozu si vyžaduje politiky, ktoré zohľadnia a budú riešiť tento možný vývoj;
- I. keďže spoločná vonkajšia energetická politika založená na solidarite, diverzifikácii a strategickej spolupráci aj s krajinami, ktoré sú hlavnými spotrebiteľmi energie, ako aj na podpore domácich obnoviteľných zdrojov energie by vytvorila synergický účinok, ktorý by pomohol zaistiť bezpečnosť dodávok pre EÚ a posilnil by schopnosť EÚ konať v oblasti vonkajšej politiky a jej dôveryhodnosť ako globálneho aktéra takisto v oblasti zmeny klímy;
- J. keďže spoločnosti z tretích krajín využívajú otvorenie trhu EÚ s energiami, ale keďže neprehľadné obchodovanie a nepriateľské prevzatia iných spoločností z ich strany predstavujú hrozbu, ktorá si vyžaduje prísne uplatňovanie pravidiel hospodárskej súťaže EÚ a ďalších relevantných právnych predpisov s cieľom zabezpečiť riadne fungovanie vnútorného trhu s diverzifikovanými dodávkami energie a predchádzať budúcim narušeniam a krízam v oblasti dodávok plynu a ropy;
- K. keďže členské štáty sú stále viac prepojené a keďže snahy o zaistenie bezpečnosti dodávok výlučne na vnútroštátnej úrovni sa ukázali ako nedostatočné a neschopné zaručiť dlhodobé záujmy všetkých členských štátov;
- L. keďže aj napriek tomu, že EÚ vo veľkej miere uznáva potrebu rozvoja energetickej infraštruktúry, stále chýbajú potrebné investície;
- M. keďže len plne integrovaný európsky trh s energiou, ktorého fungovanie je založené na zásade solidarite, môže účinne riešiť problémy v oblasti bezpečnosti dodávok energie, ktoré vyplývajú z odlišného zloženia a podielov dovozu energie v rôznych členských štátoch;

Utorok 12. júna 2012

- N. keďže zabezpečenie konzistentnosti a súdržnosti vonkajších vzťahov EÚ v oblasti energetiky s kľúčovými výrobcami, tranzitnými a spotrebiteľskými krajinami má kľúčový význam, a keďže strategická a politická koordinácia na úrovni týchto členských štátov je dôležitá v rokovaní so silnými dodávateľmi energie v tretích krajinách;
- O. keďže vzťahy v oblasti energetiky si vyžadujú predvídateľnosť, stabilitu a dlhodobé investície;
- P. keďže úlohou v oblasti energetickej bezpečnosti je zmierniť neistoty, ktoré spôsobujú napätie medzi krajinami, a znížiť neefektívnosť trhu, ktorá bráni dodávateľom aj spotrebiteľom využívať výhody obchodovania;
- Q. keďže v arktickom regióne sa nachádza približne jedna tretina priemerne odhadovaných neobjavených svetových zásob plynu a 13 % neobjavených zásob ropy;

Vnútrotrh s energiou – lepšia koordinácia na úrovni EÚ

1. zdôrazňuje, že treba zabezpečiť vybudovanie úplnej cezhraničnej energetickej infraštruktúry v rámci EÚ; zdôrazňuje tiež potrebu pevnej koordinácie politik členských štátov a spoločného pôsobenia a solidarity v oblasti vonkajšej energetickej politiky a energetickej bezpečnosti, pričom treba uznať význam transparentnosti a riadneho plnenia vnútorného trhu s energiou v súlade s dlhodobými cieľmi EÚ v oblasti energií a zmeny klímy;
2. zastáva názor, že energetická politika musí byť integrovanou a hlavnou súčasťou spoločnej zahraničnej politiky a má byť vypracovaná a realizovaná v súčinnosti s ostatnými politikami, ktoré majú vonkajší rozmer;
3. zdôrazňuje, že vzhľadom na súčasné hospodárske podmienky a cieľ dosiahnuť skutočný jednotný trh EÚ s energiou by EÚ mala uprednostniť tie investície do energetickej infraštruktúry, ktoré umožnia postupné zvyšovanie kapacít pri minimálnych investičných nákladoch, ako aj to, aby jednotný trh mal prospech z optimálneho využívania energetickej infraštruktúry a zároveň by sa hospodárne zaistila a podporila bezpečnosť dodávok, konkurencieschopnosť a trvalá udržateľnosť;
4. pripomína požiadavku Parlamentu, aby sa pripravili plány pre Európske energetické spoločenstvo, zahŕňajúce pevnú spoluprácu v oblasti energetických sietí a európske financovanie nových energetických technológií s cieľom prekonať roztrieštenosť európskej energetickej politiky a zabezpečiť pre Úniu silný medzinárodný vplyv v jej vzťahoch v oblasti energetiky;
5. nalieha na Komisiu, aby predložila právny návrh na vytvorenie energetického observatória s cieľom lepšie porozumieť dovozným trhom s energiou a lepšie analyzovať vývozné trhy;
6. domnieva sa, že plne fungujúci, prepojený a integrovaný európsky vnútorný trh s energiou môže výrazne posilniť bezpečnosť dodávok aj v krátkodobom horizonte a že je dôležitým prvkom úspešnej vonkajšej európskej energetickej politiky; domnieva sa tiež, že v procese budovania vnútorného trhu s energiou v Európe je kľúčový európsky regulačný rámec pre energetiku a je potrebné propagovať ho v partnerských krajinách zvyšovaním informovanosti o jeho účele, výhodách a prínose; celkovým cieľom je zabezpečiť, aby vonkajšia energetická politika EÚ a bilaterálne dohody členských štátov boli plne v súlade s právnymi predpismi EÚ;
7. zdôrazňuje, že Komisia a ESVČ musia zaručiť, aby všetky multilaterálne a bilaterálne dohody EÚ, najmä dohody o partnerstve a spolupráci, boli v úplnom súlade s pravidlami vnútorného trhu EÚ; zdôrazňuje, že tieto dohody by mali zaručovať reciprocitu, rovnaké podmienky a transparentnosť v záujme zaručenia bezpečného právneho prostredia pre investorov EÚ v krajinách dodávajúcich energiu a v tranzitných krajinách;
8. vyzýva EÚ a členské štáty, aby zabezpečili spojený vnútorný trh s energiou, ktorý odolá vonkajším tlakom a pokusom používať dodávky a ceny energie ako nástroj zahraničného politického tlaku; zdôrazňuje preto potrebu zvýšiť zdroje na projekty prepájajúce energetické trhy v EÚ a do konca roku 2015 dokončiť európske siete plynovej a elektrickej infraštruktúry, najmä plán prepojenia Pobaltska tak, ako sa stanovuje v treťom energetickom balíku EÚ;

Utorok 12. júna 2012

9. zdôrazňuje, že pre riadne fungovanie vnútorného trhu je potrebné, aby sa energia dovážaná do EÚ, ak sa už nachádza na území EÚ, plne riadila pravidlami vnútorného trhu s energiou; zdôrazňuje preto, že EÚ by sa mala usilovať o zblíženie regulačných predpisov so susednými krajinami, ktoré sú ochotné prijať jej pravidlá pre vnútorný trh s energiou; v tejto súvislosti zdôrazňuje význam a úlohu Energetického spoločenstva;
10. vyzýva Komisiu, aby podporila vytvorenie komplexného systému EÚ pre indexáciu cien plynu založeného na trhovách cenách plynu, a tak umožnila všetkým spoločnostiam v EÚ, ktoré obchodujú s plynom, obchodovať s vonkajšími dodávateľmi plynu vyrovnanjšie a predvídateľnejšie, t. j. nezávisle od cien ropy, a aby ďalej posilňovala hospodársku súťaž na vnútornom trhu EÚ s plynom;
11. zdôrazňuje, že sila vyplývajúca z integrácie vnútorného trhu s energiou a infraštruktúry by sa mala plne využívať prostredníctvom kombinovania prostriedkov, odborných skúseností a schopností členských štátov a EÚ; preto žiada o zlepšenie transparentnosti a intenzívnejšie zapojenie EÚ do rokovaní o dohodách medzi členskými štátmi a tretími krajinami, pretože tieto dohody by takisto mohli mať vplyv na fungovanie vnútorného trhu EÚ s energiou; podporuje Komisiu v jej úsilí o dosiahnutie väčšej transparentnosti a výmeny informácií medzi členskými štátmi a požaduje intenzívnejšie používanie existujúcich opatrení hospodárskej súťaže s cieľom zabezpečiť dodržiavanie právnych predpisov EÚ;
12. zdôrazňuje ďalšie úlohy Európskeho parlamentu v oblasti energetiky podľa článku 194 ZFEÚ a trvá na jeho primeranej účasti na všetkých informačných a konzultačných procesoch, ktoré sa týkajú vonkajšej energetickej politiky; zdôrazňuje v tejto súvislosti, že výmena informácií o spoločných činnostiach, programoch a projektoch, ktoré vykonáva EÚ, jej finančné inštitúcie alebo iné subjekty EÚ, by mala zahŕňať Európsky parlament;
13. víta pristúpenie Moldavskej republiky a Ukrajiny k Energetickému spoločenstvu, ako aj skutočnosť, že Arménsko a Gruzínsko získali status pozorovateľa v tomto spoločenstve, čo prispeje k zlepšeniu regionálnej spolupráce v oblasti energetiky prostredníctvom lepšieho regulačného rámca pre budúce partnerstvá medzi EÚ a uvedenými partnerskými krajinami;
14. znovu pripomína výzvu Európskeho parlamentu, aby sa medzinárodné projekty v oblasti energetiky riadili transparentnými medzivládnymi dohodami na úrovni členského štátu alebo EÚ; zdôrazňuje, že pokiaľ by sa projekty v oblasti energetiky zakladali výlučne na obchodných dohodách, bola by ohrozená ochrana investorov aj úplné dodržiavanie pravidiel vnútorného trhu;
15. požaduje, aby sa v súlade so strategickými dokumentmi o spolupráci s partnermi mimo EÚ v oblasti energetickej politiky a v súlade so stratégiou Energia 2020 a oznámením Komisie o zabezpečení dodávok energie a medzinárodnej spolupráci v oblasti energetiky vytvorila väčšia súčinnosť medzi obchodnou a energetickou politikou EÚ;
16. zdôrazňuje, že posilnenie vonkajšieho rozmeru energetickej politiky EÚ má kľúčový význam pre zaistenie energetickej bezpečnosti EÚ, ako aj zlepšenie obchodných vzťahov EÚ s tretími krajinami; zdôrazňuje nevyhnutnosť vytvoriť potrebné pevné rámcové podmienky pre spoluprácu v oblasti energetiky a zdrojov s našimi strategickými obchodnými partnermi, ktoré budú v každom ohľade zodpovedať skutočnostiam vnútorného trhu;
17. domnieva sa, že lepšia koordinácia medzi samotnými členskými štátmi a medzi členskými štátmi a Komisiou by členským štátom mala umožniť plne využívať politický a hospodársky vplyv EÚ; v tejto súvislosti víta návrh rozhodnutia Komisie o vytvorení mechanizmu na výmenu informácií, pokiaľ ide o medzivládne dohody medzi členskými štátmi a tretími krajinami v oblasti energetiky; zdôrazňuje pridanú hodnotu stanoviska a pomoci Komisie počas procesu rokovaní s cieľom zabezpečiť súlad medzivládnych dohôd s právnymi predpismi týkajúcimi sa vnútorného trhu s energiou v súlade s dlhodobými cieľmi EÚ v oblasti energetiky a zmeny klímy;
18. zdôrazňuje, že vytvorenie mechanizmu výmeny informácií pre medzivládne dohody o energetickej politike medzi členskými štátmi EÚ a tretími krajinami by značne zlepšil politickú transparentnosť, koordináciu a účinnosť v EÚ ako celku;
19. žiada o užšiu koordináciu medzi Radou, Komisiou a Európskou službou pre vonkajšiu činnosť tak, aby sa mohli spoločne vyjadrovať a konať, pokiaľ ide o otázky týkajúce sa spoločnej zahraničnej politiky v oblasti energetiky; zdôrazňuje potrebu vytvoriť oddelenie energetickej politiky v rámci ESVČ a zapojiť delegácie EÚ do vykonávania diplomacie v oblasti energetiky v praxi;

Utorok 12. júna 2012

20. podporuje používanie mechanizmov, ako napríklad mechanizmus včasného varovania, vo vzťahoch s dodávateľmi energie a tranzitnými krajinami; je presvedčený, že v kontexte narastajúcej hospodárskej súťaže v oblasti zdrojov a existujúcich výrobných monopolov je potrebné ďalšie podporovanie myšlienky spoločného nakupovania energetických surovín členskými štátmi;
21. vyzýva členské štáty a Komisiu, aby identifikovali obchodné a investičné prekážky v oblasti energetiky, pokiaľ ide o vzťahy s tretími krajinami, a v prípade potreby podnikli kroky na ich odstránenie na bilaterálnej úrovni a prostredníctvom Svetovej obchodnej organizácie;
22. podporuje návrh Rady analyzovať fungovanie Zmluvy o založení Energetického spoločenstva, ako aj zavedenie plánu, ktorý umožní rýchlejšiu modernizáciu energetického sektora; požaduje, aby sa väčší dôraz prikladal vykonávaniu reforiem a zavádzaniu technológií, ako sú napríklad inteligentné siete s cieľom zvýšiť využitie energie z obnoviteľných zdrojov a zvýšiť energetickú účinnosť; podporuje preto myšlienku poskytnutia nových podnetov pre Zmluvu o energetickej charte a navrhuje na tento účel vytvoriť strategické partnerstvá; opakovane pripomína, že na účinné riešenie takých problémov, ako je napríklad energetická chudoba a korupcia, je nevyhnutné rozvinúť sociálny rozmer zmluvy;
23. vyzýva Komisiu, aby zdôraznila význam a nevyhnutnosť konferencie o energetickej charte s cieľom lepšie využiť jej potenciál, najmä v kľúčových oblastiach ako obchod, preprava, investície a urovnávanie sporov, okrem iného prostredníctvom rozšírenia Zmluvy o energetickej charte na štáty, ktoré ju nepodpísali a/alebo neratifikovali;
24. domnieva sa, že každý členský štát by mal aspoň každý štvrtrok uverejniť a predložiť Eurostatu svoje priemerné dvojstranné dovozné ceny zemného plynu, s omeškaním maximálne dva štvrtroky;
25. domnieva sa, že na vykonávanie konzistentnej a súdržnej vonkajšej energetickej politiky EÚ je nevyhnutná pravidelná koordinácia medzi členskými štátmi a Komisiou; vyzýva Komisiu, aby si s členskými štátmi pravidelne vymieňala informácie, najmä prostredníctvom navrhovanej strategickej skupiny pre medzinárodnú spoluprácu v oblasti energetiky o prioritách a činnostiach EÚ a členských štátov v oblasti vonkajšej energetickej stratégie na politickej aj odbornej úrovni; vyzýva nezávislých energetických regulátorov, aby sa ako odborníci stali členmi strategickej skupiny pre medzinárodnú spoluprácu v oblasti energetiky vzhľadom na ich skúsenosti a dôkladnú znalosť fungovania cezhraničných trhov s elektrickou energiou a plynom;
26. domnieva sa, že účinnosť opatrení, ktoré navrhla Európska komisia, by bolo možné zlepšiť ich uprednostňovaním, vytvorením časových rámcov a akčných plánov a uvádzaním dosiahnutého pokroku a lehôt;
27. domnieva sa, že pre vonkajšiu energetickú politiku EÚ je rozhodujúce zabezpečenie jednotnosti horizontálnych cieľov vyjadrených v Lisabonskej zmluve; požaduje, aby bol Parlament včas informovaný o prioritných projektoch EÚ;
28. vyzýva členské štáty, aby s tretími krajinami, ktoré porušujú záujmy niektorého členského štátu Únie, neuzatvárali zmluvy o dodávkach energie alebo technológií súvisiacich s energiou;
29. zastáva názor, že by sa mali konať pravidelné diskusie o výzvach, pred ktorými stojí vonkajšia energetická politika EÚ počas formálnych a neformálnych zasadnutí ministrov pre energetiku v Rade s účasťou a silnou podporou vysokého predstaviteľa, komisára pre energetiku a ich príslušných útvarov; tieto zasadnutia by sa mali využiť aj na koordináciu spoločnej a dôslednej európskej pozície pred zasadnutiami medzinárodných organizácií na vysokej úrovni, ako sú Medzinárodná agentúra pre energiu (IEA), OSN, Medzinárodná agentúra pre energiu z obnoviteľných zdrojov (IRENA), Medzinárodné partnerstvo pre spoluprácu v oblasti energetickej efektívnosti (IPEEC) a Medzinárodná agentúra pre atómovú energiu (MAAE), na ktorých je dôležité, aby EÚ zohrávala aktívnejšiu a vplyvnejšiu úlohu; Parlament by mal byť pravidelne informovaný a konzultovaný vo všetkých relevantných otázkach;
30. domnieva sa, že ak má infraštruktúrny projekt strategického významu vplyv na bezpečnosť dodávok energie pre EÚ ako celok, Rada by mala zvážiť, či Komisii udelí rokovací mandát na vedenie rokovaní, a takýto mandát by sa mal zvážiť aj v prípade iných medzivládnych dohôd, ktoré majú výrazný vplyv na dlhodobé ciele politiky EÚ v oblasti energetiky, najmä jej energetickú nezávislosť; vyzýva v tejto súvislosti na riadne konzultácie a komunikáciu s Európskym parlamentom;

Utorok 12. júna 2012

31. vyzýva Komisiu, aby vypracovala nástroj na výmenu informácií s cieľom zhromažďovať a sprístupňovať príslušné údaje o energetických programoch administratívnych a finančných inštitúcií EÚ a členských štátov a projektoch v tretích krajinách; vyzýva členské štáty, aby v tejto súvislosti poskytli Komisii príslušné údaje;
32. vyzýva Komisiu, aby monitorovala globálne trhy s energiou a spolupracovala v tejto súvislosti s členskými štátmi a medzinárodnými organizáciami, ako je Medzinárodná agentúra pre energetiku (IEA); vyzýva Komisiu, aby do konca roka 2012 predložila na tento účel právny nástroj;
33. zdôrazňuje, že vzhľadom na vysokú závislosť Únie od dovozu energie sú posilnená diverzifikácia zdrojov zásobovania vrátane nových zdrojov energie a tranzitných trás a rozvoj obnoviteľných zdrojov energie v EÚ naliehavými a zásadnými prvkami podporujúcimi zahraničnú bezpečnostnú politiku Únie, jej strategickú úlohu a nezávislosť, súdržnosť, hodnovernosť a efektívnosť zahraničnej politiky;
34. požaduje koordinovanú, zjednotenú politickú stratégiu EÚ s cieľom rozvíjať nových dodávateľov energie s osobitnou pozornosťou venovanou zlepšovaniu podmienok hospodárskej súťaže EÚ, aby sa otvorili príležitosti vstupu na trh EÚ pre nových dodávateľov;
35. požaduje väčšiu súčinnosť medzi obchodnou a energetickou politikou EÚ v súlade so stratégiou Európa 2020; zdôrazňuje, že je nevyhnutné vytvoriť globálne štruktúry riadenia surovín s cieľom znížiť medzinárodné napätie v tejto oblasti, a v tejto súvislosti oceňuje príklad medzinárodného fóra o energetike (IEF); považuje uzatvorenie dlhodobých zmlúv o dodávkach energie a surovín za primerané ceny so strategickými obchodnými partnermi EÚ za jednu z hlavných priorít; vyzýva preto Európsku úniu, aby prijala jednotnú stratégiu, pokiaľ ide o uzatváranie zmlúv o dodávkach energie s týmito partnermi;

Diverzifikácia – zvýšenie bezpečnosti dodávok energie do Európy

36. zdôrazňuje, že Zmluva o EÚ vyzýva na solidaritu medzi členskými štátmi, ktorá by mala byť súčasťou každodennej činnosti a krízového riadenia vnútornej a vonkajšej energetickej politiky; žiada Komisiu, aby predložila jasné vymedzenie „energetickej solidarity“ s cieľom zabezpečiť, aby ju mohli dodržiavať všetky členské štáty;
37. upozorňuje, že rastúca závislosť EÚ od dovážaných fosílnych palív zníži jej politický vplyv a môže významným spôsobom ovplyvniť nezávislosť jej rozhodovania v ostatných politických oblastiach a že tento nepriaznivý jav môže vyvážiť len úplný prechod na ekologické dodávky energie a energetickú účinnosť a prepojenie, vzájomná závislosť a solidarita medzi členskými štátmi;
38. zdôrazňuje, že spoločná energetická politika EÚ a strategické ciele by sa mali primerane premietnuť do jej vonkajších vzťahov a regionálnych i európskych susedských politík;
39. vyzýva Komisiu, aby tiež podporovala výskum a vývoj v oblasti vlastných zdrojov energie a aby podporovala zriadenie dodávok palív od rôznych dodávateľov, zdrojov dodávok a trás prepravy palív do jednotlivých regiónov EÚ s cieľom zabezpečiť aspoň dva rôzne zdroje dodávok pre každý región v súlade s oznámením Komisie s názvom Priority energetickej infraštruktúry na rok 2020 a ďalšie roky - Konceptcia integrovanej európskej energetickej siete (COM(2010)0677);
40. zdôrazňuje, že vonkajšia energetická politika EÚ by mala prispieť k zaisteniu bezpečnej, udržateľnej a cenovo dostupnej energie v súlade s celkovými cieľmi energetickej politiky EÚ zameranými na konkurencieschopnosť, bezpečnosť dodávok a udržateľnosť, ako aj s cieľmi EÚ v oblasti energetiky a klímy do roku 2050;
41. zdôrazňuje, že kroky na diverzifikáciu dodávateľov, trás a zdrojov dodávok energie do EÚ by sa mali urýchliť, pričom treba zohľadniť prioritné koridory energetickej infraštruktúry, najmä tie, ktoré sú zamerané na vytvorenie skutočne konkurenčného trhu s plynom, vytvorenie nových tranzitných koridorov (južný koridor a povodie Stredozemného mora), posilnenie existujúcich koridorov (východný koridor) a vytvorenie skutočnej hospodárskej súťaže medzi zdrojmi dodávok plynu zvyšovaním podielu skvapalneného zemného plynu (LNG) v EÚ a získaním nových vzdialených dodávateľov (Austrália, Kanada, Spojené štáty, Latinská Amerika, Subsaharská Afrika, Stredná Ázia atď.);

Utorok 12. júna 2012

42. zdôrazňuje tiež, že je dôležité zlepšiť prepojenie energetických sústav a dokončiť euro-stredozemské a euroatlantické okruhy infraštruktúry elektrickej energie a zemného plynu a plán prepojenia baltského trhu s energiou, pričom treba zároveň zmodernizovať a inovovať existujúce elektrárne a plynárne, ako aj infraštruktúru (prepojenia, systavy, potrubia, prenosové siete, skladovanie a terminály na LNG); tieto opatrenia by mali zabezpečiť, že žiaden členský štát neostane energetickým ostrovom a že energia môže voľne prúdiť v celej EÚ; v tejto súvislosti víta navrhovaný Nástroj na prepojenie Európy;

43. vyzýva Komisiu, aby začlenila tzv. doložku o energetickej bezpečnosti do obchodných dohôd a dohôd o pridružení, partnerstve a spolupráci s produkujúcimi a tranzitnými krajinami, ktorá ustanoví kódex správania a výslovne zavedie opatrenia, ktoré sa prijímú v prípade jednostrannej zmeny podmienok jedným z partnerov;

44. víta oznámenie Komisie s názvom O zabezpečení dodávok energie a medzinárodnej spolupráci – Energetická politika EÚ: budovanie vzťahov s partnermi za hranicami EÚ (COM(2011)0539); domnieva sa však, že sú potrebné ďalšie nástroje založené na solidarite medzi členskými štátmi EÚ na to, aby sa EÚ poskytla schopnosť chrániť svoje záujmy v oblasti energetickej bezpečnosti a počas rokovaní so svojimi vonkajšími partnermi, najmä v krízových situáciách;

45. vyzýva Komisiu, aby navrhla komplexný súbor krátkodobých, strednodobých a dlhodobých priorit energetickej politiky voči svojim susedom s cieľom vytvoriť spoločnú právnu oblasť založenú na zásadách a normách vnútorného trhu súvisiacich s *acquis*; zdôrazňuje význam ďalšieho rozširovania Európskeho spoločenstva pre energiu a vytvorenia mechanizmov právnej kontroly na riešenie chybného vykonávania *acquis*;

46. podporuje politický a hospodársky dialóg so susednými krajinami EÚ o používaní nových zdrojov energie;

47. vyzýva na vykonávanie existujúcich mechanizmov a na vytvorenie nových v rámci európskej susedskej politiky a Čiernomorskej synergie s cieľom posilniť spoluprácu na účely dosiahnutia väčšej transparentnosti a stability dodávok a tranzitu;

48. podporuje politický dialóg s Nórskom a Ruskom o využívaní nových zdrojov energie v Barentsovom mori, na základe predpokladu ochrany zraniteľného životného prostredia arktickej oblasti a spolupráce s Nórskom v oblasti dovozu hydroelektrickej energie pomocou diaľkových podmorských elektrických káblov; vyzýva na rýchlejšie vypracovanie stratégie EÚ pre arktickú oblasť;

49. považuje zahraničný politický dialóg za nevyhnutný z hľadiska oddelenia celosvetového hospodárskeho rastu od využívania energetických zdrojov a podpory predvídateľných energetických trhov, ako aj z hľadiska prospešnosti pre politické vzťahy; popri dialógu s kľúčovými spotrebiteľskými krajinami, ako sú Spojené štáty a Japonsko, zdôrazňuje aj dôležitosť dialógu s rýchlo sa rozvíjajúcimi hospodárstvami, ako je Čína, India, Brazília, Indonézia a Južná Afrika;

50. zastáva názor, že EÚ by mala podporovať rozvoj a prehĺbovanie spolupráce v oblasti energetickej politiky s tretími krajinami, ktoré majú rovnaké hodnoty a sú ochotné zapojiť sa do demokratických reforiem a podpory hodnôt, na ktorých je založená EÚ;

51. víta odporúčania Komisie týkajúce sa prehĺbenej politickej spolupráce s východnými susedmi a považuje za dôležité, že k prístúpeniu Turecka k Zmluve o založení Energetického spoločenstva a otvoreniu kapitoly o energetike v prístupových rokovaniach EÚ sa pristupuje s mimoriadnou naliehavosťou; okrem toho víta iniciatívu trojstranného dialógu medzi EÚ, Ukrajinou a Ruskom a zdôrazňuje nevyhnutnosť zabezpečiť úzku politickú a administratívnu spoluprácu s obidvomi partnermi;

52. zdôrazňuje, že opatrenia na zvýšenie vnútornej výroby energie z obnoviteľných zdrojov sú rozhodujúce pre zníženie závislosti EÚ od dovozu uhlíkovdívok zo zahraničia; domnieva sa, že výroba energie a distribučná štruktúra EÚ by sa mala prehodnotiť v súlade s dlhodobými cieľmi v oblasti energetiky a klímy;

Utorok 12. júna 2012

53. pripomína dôležitý prínos LNG k dodávkam energie v EÚ a vyzýva na posilnenie spolupráce s hlavnými dodávateľmi a súčasnými a budúcimi spotrebiteľmi;

54. zdôrazňuje, že diverzifikácia by mala znamenať nové zdroje ropy, plynu a elektrickej energie mimo Ruska pre tie členské štáty, ktoré sú v prvej miere závislé od tohto jedného dodávateľa; zdôrazňuje, že kým podiel ruského plynu v rámci celkovej spotreby plynu v celej EÚ je len 24 %, v dvanástich z 27 členských štátov tvorí 48 % až 100 %, a preto má priamy vplyv na energetickú bezpečnosť Únie;

55. zastáva názor, že vďaka vývoju nových, nekonvenčných energetických technológií (ropné piesky a bradlicový plyn z Kanady, Spojených štátov, Austrálie, Kataru, Brazílie a Argentíny, využívanie energie z arktického regiónu, ďalšia ťažba v Iraku, Venezuele a v Afrike) sa objavia nové subjekty, noví partneri a nové regióny ako možní budúci dodávatelia, pričom EÚ musí svoje úsilie zamerať na plné využitie tejto novej situácie a vytvoriť nové energetické partnerstvá v záujme diverzifikácie svojich dodávateľov;

56. uznáva, že prechod k nízkouhlíkovému energetickému hospodárstvu má veľký význam; zdôrazňuje však nevyhnutnosť zachovať konkurencieschopnosť a inovácie okrem iného vhodnými nástrojmi obchodnej politiky; zastáva názor, že prechod k nízkouhlíkovému energetickému hospodárstvu sa musí vykonať takým spôsobom, ktorý zodpovedá okolnostiam tohto zemepisného regiónu, okolnostiam energetického systému, ako aj energetickej kombinácii príslušného členského štátu a jeho geologickej štruktúre; domnieva sa, že tento prístup umožní zachovať najvyššiu úroveň energetickej bezpečnosti a konkurencieschopnosti hospodárstva a zároveň zaručí nezávislosť každého členského štátu, ako je zakotvená v zmluvách, pokiaľ ide o určovanie podmienok využívania jeho zdrojov energie, výber zdrojov energie a všeobecnú štruktúru dodávok energie;

57. uznáva význam priamych zahraničných investícií EÚ do budovania a modernizácie energetickej infraštruktúry v rozvojových krajinách; zároveň zdôrazňuje, že v tejto súvislosti je nevyhnutné vytvoriť príslušnú právnu ochranu, čo sa spája s rozšírením právneho základu EÚ vzhľadom na tretie krajiny;

58. berie na vedomie význam širokej spolupráce v arktickom regióne, najmä medzi krajinami euroatlantického priestoru;

Udržateľnosť – posilnené partnerstvo s dodávateľskými krajinami a medzinárodnými organizáciami

59. domnieva sa, že zvyšujúci sa svetový dopyt po energii a vysoká koncentrácia zásob fosílnych palív v prevažne nestabilných a nedemokratických krajinách spôsobuje, že EÚ sa stáva zraniteľnou, a hlboko podkopáva rozvoj dôveryhodných, účinných a konzistentných spoločných európskych politík;

60. domnieva sa, že energetické partnerstvá EÚ a účasť EÚ na globálnych fórach ako G-20 musia podporovať udržateľnejšie energetické politiky v tretích krajinách a zároveň zlepšovať transparentnosť trhu, znižovať volatilitu medzinárodných trhov a prispievať k budovaniu globálneho trhu s energiami, ktorý bude menej citlivý na náhle zmeny situácie v oblasti dodávok a prerušenia dodávok;

61. zdôrazňuje potrebu rozšíriť prepojenia medzi európskou energetickou sieťou a susednými krajinami (západný Balkán, východní susedia, krajiny v oblasti Kaspického mora, severnej Afriky a Blízkeho východu) vybudovaním nových spojovacích vedení, ako aj presadzovaním širšej regulačnej oblasti s cieľom rozšíriť environmentálne a bezpečnostné normy EÚ čo najďalej a zabezpečiť, aby všetky typy elektrární v blízkosti hraníc EÚ zodpovedali najvyšším normám jadrovej bezpečnosti;

62. zdôrazňuje význam realizácie projektov spoločného záujmu zameraných na infraštruktúru, ako sa uvádza v návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o usmerneniach pre transeurópsku energetickú infraštruktúru, ktorý predložila Komisia, a v jej oznámení s názvom Priority energetickej infraštruktúry na rok 2020 a ďalšie roky; vzhľadom na strategický význam týchto projektov považuje za nevyhnutné, aby sa výsledné dohody s vonkajšími partnermi v rámci trhového systému založeného na pravidlách zodpovedajúcim spôsobom zoradili, vypracovali tak, aby boli udržateľné, a rýchlo uzatvorili;

Utorok 12. júna 2012

63. zdôrazňuje, že v dialógu o energii medzi EÚ a Ruskom, v rámci ktorého by EÚ mala vystupovať jednotne, by sa mala zohľadniť osobitná situácia závislosti členských štátov strednej a východnej Európy, pretože ich energetickú závislosť možno zaručiť iba prepojením sietí energetickej infraštruktúry celej EÚ a plným vykonávaním pravidiel vnútorného trhu s energiou; domnieva sa, že v dialógu by sa mali riešiť také dôležité otázky, ako je prístup k zdrojom energie, energetickým sieťam a vývozným trhom, ochrana investícií, reciprocita, predchádzanie krízam a spolupráca, rovnaké podmienky hospodárskej súťaže a tvorba cien energií; zdôrazňuje, že je potrebné venovať osobitnú pozornosť otázke ropovodu Družba a že by sa mali zaviesť na úrovni EÚ osobitné opatrenia na obnovu dodávok ropy cez zatvorenú vedľajšiu trať;

64. zdôrazňuje, že vzhľadom na to, že členské štáty plánujú prepojiť a integrovať svoje trhy investíciami do infraštruktúry a schválením spoločných pravidiel, je takisto potrebné, aby sa usilovali o spoluprácu s Ruskom s cieľom určiť kreatívne a obojstranne prijateľné opatrenia zamerané na obmedzenie nesúladu medzi týmito dvomi trhmi s energiou;

65. zdôrazňuje význam dialógu o energii s Ruskom a spoločného plánu EÚ – Rusko podľa návrhu Rady ministrov pre energetiku; upozorňuje na význam spolupráce vo vzájomne prospešných oblastiach, ako je napríklad spoločný výskum a prenos technológií, najmä v oblasti energetickej účinnosti a energie z obnoviteľných zdrojov;

66. požaduje, aby sa Zmluva o energetickej charte rozšírila na viac krajín a aby sa v rámci konferencie o energetickej charte vyvinulo úsilie o dosiahnutie riešenia, ku ktorému sa dospeje rokovaniami a na základe ktorého Rusko úplne prijme zásady energetickej charty a jej protokoly;

67. žiada, aby bolo strategické partnerstvo s Ruskom upevnené uzatvorením novej dohody o partnerstve a spolupráci; zdôrazňuje, že táto nová dohoda by mala byť plne v súlade s pravidlami vnútorného trhu a nariadeniami tretieho energetického balíka EÚ a že by mala byť založená na vzájomnom rešpekte a reciprocite; zdôrazňuje, že Rusko je už zaviazané Zmluvou o európskej charte podľa jej článku 45; je presvedčený, že ratifikácia Zmluvy o európskej charte Ruskom by mala vzájomne výhodný vplyv na bilaterálne vzťahy v oblasti energetiky;

68. zdôrazňuje úlohu Parlamentného zhromaždenia Euronest, ktoré prispeje k dosiahnutiu cieľov Východného partnerstva a bude mať pozitívny vplyv na otázky súvisiace s energetickou bezpečnosťou;

69. upozorňuje, že krajiny Európskeho hospodárskeho priestoru sú už súčasťou vnútorného trhu EÚ a že ich spolupráca je kľúčová na dosiahnutie cieľov v oblasti energetiky do roku 2020; víta súčasné iniciatívy zamerané na zintenzívnenie spolupráce so Švajčiarskom, ktoré by sa mali zamerať aj na jeho úplné začlenenie do vnútorného trhu EÚ s energiou;

70. je presvedčený, že vonkajšia energetická politika EÚ by mala byť založená na zásadách solidarity, transparentnosti, subsidiarity, udržateľnosti, spolupráce, reciprocite, trhového prístupu založeného na pravidlách a koordinácii medzi EÚ, jej členskými štátmi a partnerskými krajinami, a mala by tieto zásady podporovať; domnieva sa, že pre potvrdenie úlohy Európy v meniacom sa regionálnom politickom kontexte je rozhodujúce dodržanie horizontálnych cieľov zakotvených v Lisabonskej zmluve; vyzýva Radu, aby poverila Komisiu začatím rokovaní o transformácii súčasných memoránd o porozumení o otázkach energie so susednými štátmi na právne záväzné dokumenty;

71. zdôrazňuje význam ďalšieho rozvoja partnerstva EÚ a Afriky v oblasti energetiky, ktoré sa začalo v roku 2010;

72. je presvedčený, že účinnejšie spravovanie na globálnej úrovni by zlepšilo spoluprácu s krajinami výroby, tranzitnými krajinami a spotrebiteľskými krajinami; domnieva sa, že EÚ by mala preto zohrávať hlavnú úlohu v medzinárodnom spravovaní energetickej politiky s cieľom podporovať transparentné a nediskrimináčné zásady, sledovať cieľ udržateľnosti, znižovať transakčné náklady a zavádzať stimuly pre účastníkov trhu, aby súťažili prostredníctvom ceny a kvality;

73. víta začlenenie cieľa všeobecného prístupu k energii do roku 2030 v oznámení Energetická politika EÚ: budovanie vzťahov s partnermi za hranicami EÚ, a domnieva sa, že pre rozvojové krajiny by sa malo zameriavať na decentralizovanú, udržateľnú a cenovo dostupnú energiu najmä pre obyvateľov na vidieku a chudobných obyvateľov; povzbudzuje k podpore inovatívnych platobných systémov so súkromnou a verejnou účasťou s cieľom urobiť prístup k energiám dostupnejším pre koncových používateľov;

Utorok 12. júna 2012

74. zdôrazňuje, že udržateľná energia je kľúčovou hybnou silou rozvoja a opakuje svoju výzvu na osobitný program energetiky a rozvoja s osobitným dôrazom na riešenia zamerané na obnoviteľné zdroje, energetickú efektívnosť, decentralizovanú energiu a riešenia v malom rozsahu a podporu budovania kapacít a transfer technológií s cieľom zabezpečiť zodpovednosť za ne na miestnej úrovni; konštatuje, že môžu byť nevyhnutné rozsiahle schémy obnoviteľných zdrojov energie s cieľom udržateľným spôsobom uspokojovať rastúci dopyt mestských centier a priemyslu po energii, a to najmä v rozvíjajúcich sa krajinách; požaduje, aby tieto schémy vždy dodržiavali najvyššie sociálne a environmentálne kritériá;

75. vyzýva na dodržiavanie prvoradých rozvojových cieľov EÚ, ako aj demokracie a ľudských práv pri riešení energetických otázok s rozvojovými krajinami, a to v súvislosti so strategickým prístupom k zaisteniu bezpečných, udržateľných a konkurencieschopných dodávok energie, ktorý kladie do stredobodu záujmy obyvateľov v rozvojových krajinách;

76. zdôrazňuje význam transparentnosti, demokratického dohľadu a zapojenia občianskej spoločnosti do vzťahov s tretími krajinami v oblasti energetiky;

77. zdôrazňuje, že je dôležité naďalej začleňovať kľúčové zásady obchodu a investovania vrátane tých, ktoré podporujú rovnaké podmienky pre investície do udržateľnej energie, do dvojstranných dohôd i mnohostranných právnych rámcov, ako sú Zmluva o energetickej charte a WTO, a zabezpečiť ich vynútiteľnosť prostredníctvom účinných mechanizmov urovnávania sporov;

78. zastáva názor, že popri spolupráci v oblasti využívania energetických výrobkov, obchodovania s nimi a ich prepravy do EÚ je zároveň potrebné zintenzívniť spoluprácu v iných otázkach súvisiacich s energetikou; vyzýva preto na rozvoj strategických energetických partnerstiev medzi EÚ a kľúčovými tretími krajinami, napríklad krajinami BRICS a krajinami, ktorých spotreba energie rýchlo rastie, a to okrem iného v týchto oblastiach:

- spolupráca na výskume a vývoji v oblasti nízkouhlíkových technológií a inovácií;
- investície do udržateľnej výroby energie;
- bezpečnosť a zabezpečenie energetických technológií;
- výmena údajov o prenose know-how, a to aj v oblasti čistých a obnoviteľných zdrojov energie;
- podpora energetickej efektívnosti a úspor energie;
- vyváženie systémov;
- inteligentné systavy;
- uskladňovanie energie;
- výskum jadrovej syntézy;
- čisté uhoľné technológie, zachytávanie a ukladanie CO₂;

79. naliehavo vyzýva Komisiu, aby vyžadovala a presadzovala najprísnejšie medzinárodné bezpečnostné normy pre jadrové elektrárne v krajinách, ktoré susedia s EÚ, a to s využitím všetkých dostupných nástrojov a zmlúv, akými sú napríklad Dohovor o hodnotení vplyvov na životné prostredie presahujúcich štátne hranice (Dohovor z Espoo) a Dohovor o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia (Aarhuský dohovor); vyzýva štáty, ktoré susedia s EÚ, aby vykonali komplexné testy EÚ v oblasti jadrovej bezpečnosti a záťažového rizika, a Komisiu, aby ponúkla na tento účel technickú pomoc EÚ;

Utorok 12. júna 2012

80. naliehavo vyzýva Komisiu, aby vo všetkých príslušných obchodných dohodách, a to aj v rámci WTO, podporovala prijatie zásad iniciatívy za transparentnosť v ťažobnom priemysle a medzinárodných noriem v oblasti správy trhov s energiou vrátane postupného rušenia dotácií na fosílna palivá podľa kvantitatívnych cieľov;

81. pripomína, že na uskladnenie energie a elektriny vyrobenej z obnoviteľných zdrojov a na iné pokročilé energetické aplikácie je potrebný celý rad surovín vrátane minerálov vzácnych zemín, ktoré je v súčasnosti ťažké získať; domnieva sa, že sú nevyhnutné koordinované opatrenia EÚ a ostatných krajín s vedúcim postavením v oblasti technológií vrátane USA a Japonska na podporu výskumu zameraného na vytvorenie nových surovín alebo náhrad surovín alebo na obmedzenie používania surovín, ktoré sú problematické z hľadiska neprerušenej dodávky, toxicity či zafaženia životného prostredia;

82. v záujme presadzovania zabezpečenej, bezpečnej a ekologickej výroby energie na celom svete podporuje zintenzívnenie a propagáciu rádiologickej ochrany a záruk, normy jadrovej bezpečnosti, prísne požiadavky na ťažbu ropy a plynu na mori, bezpečnosť námornej prepravy surovej ropy, ropných výrobkov a LNG, ako aj spoluprácu na nových technológiách, výskume, vývoji a inováciách a vypracúvaní medzinárodných noriem;

83. zastáva názor, že globálne problémy súvisiace so zmenou klímy nie je možné riešiť bez účasti veľkých producentov emisií, a podnecuje Komisiu, aby vytvorila spoločnú stratégiu s cieľom dospieť ku globálnemu riešeniu zahŕňajúcemu tieto krajiny; uznáva, že získané odborné znalosti v rámci EÚ založené na našich skúsenostiach s návrhom a uplatňovaním systému obchodovania s emisnými kvótami by mohli byť užitočné pre tretie krajiny, a vyzýva Komisiu, aby tretím krajinám poskytla pomoc a podporu pri vytváraní a navrhovaní ich vlastných systémov obchodovania s emisnými kvótami so zreteľom na prepojenie takýchto systémov so systémami EÚ;

84. zdôrazňuje, že Európa potrebuje dlhodobú perspektívu politiky, ktorá bude zahŕňať nové globálne partnerstvá a dvojstranné nástroje spolupráce, ktoré EÚ umožnia zohrávať hlavnú úlohu pri vytváraní globálneho energetického programu tým, že prevezme vedúcu úlohu pri formovaní nových trhových štandardov a vedení medzinárodného úsilia v oblasti technologického výskumu a inovácií v oblasti energetiky;

85. zdôrazňuje, že je nevyhnutné zlepšiť spoluprácu s tretími krajinami v oblasti výskumu, vývoja a inovácií s cieľom riešiť globálne výzvy; domnieva sa, že EÚ by mala úzko spolupracovať s najväčšími vývozcami biopalív z tretích krajín s cieľom zabezpečiť, aby tieto alternatívne, čisté zdroje energie, ktoré môžu prispieť k diverzifikácii dodávok, boli skutočne udržateľné a aby bolo možné zabrániť nepriamej zmene využívania pôdy s negatívnymi následkami; zdôrazňuje, že vonkajšie zdroje biopalív by mali podliehať rovnakým normám ako zdroje z EÚ, najmä normám v oblasti životného prostredia a klímy; domnieva sa, že Únia by mala presadzovať prijatie druhej a tretej generácie technológií biopalív v rámci svojich hraníc aj mimo nich;

86. upozorňuje na zložité vzťahy medzi energetikou, dodávkami potravín a bezpečnosťou, najmä pokiaľ ide o biopalivá, ktoré môžu mať negatívny sociálny a environmentálny vplyv na rozvojové krajiny; domnieva sa, že právo na výživu musí mať prednosť pred cieľom EÚ v oblasti obnoviteľných zdrojov energie pre biopalivá;

87. konštatuje, že rozširovanie agropalív sa do veľkej miery opieralo o rozširovanie pestovania rozsiahlych priemyselných monokultúr, čím sa posilňujú poľnohospodárske postupy, ktoré sú škodlivé pre životné prostredie, biodiverzitu, úrodnosť pôdy a dostupnosť vodných zdrojov; vyjadruje znepokojenie nad tým, že v dôsledku podporovania koncentrácie vlastníctva pôdy môže mať rozširovanie produkcie agropalív dramatické následky, pokiaľ ide o porušovanie pozemkových práv, stratu prístupu k životne dôležitým prírodným zdrojom, odlesňovanie a zhoršovanie stavu životného prostredia;

88. vyjadruje znepokojenie nad absenciou akýchkoľvek záväzných kritérií udržateľnosti pre výrobu biomas v rámci smernice o energii z obnoviteľných zdrojov (RED); domnieva sa, že za takýchto okolností by bioenergia mohla zohrávať negatívnu úlohu v boji proti zmene klímy a mohla by sa tiež stať hlavným dodatočným faktorom zaberania pôdy, nedostatočnej potravinovej bezpečnosti, odlesňovania a zhoršovania kvality lesov v rozvojových krajinách; nalieha preto na Komisiu, aby vypracovala právne záväzné kritériá udržateľnosti, ktoré by zabráňovali negatívnym klimatickým, environmentálnym a sociálnym dôsledkom vyplývajúcim z produkcie a využívania biomas na energetické účely;

89. vyzýva EÚ, aby zaviedla politiku udržateľnej výroby biomas a jej využívania na energetické účely, ktorá by spĺňala požiadavky politiky v oblasti zmeny klímy a bola by v súlade s jej politikou rozvojovej spolupráce;

Utorok 12. júna 2012

90. domnieva sa, že EÚ by mala zabezpečiť, aby sa energetika stala hlavnou súčasťou jej programov vonkajšej pomoci, keďže prístup k energiám, ktorý je nevyhnutný pre hospodársky rozvoj, predstavuje v rozvojových krajinách stále veľký problém;
91. domnieva sa, že spolupráca pri vývoji a zavádzaní energetických technológií zameraných na budúcnosť by mala byť stredobodom spolupráce EÚ s partnermi z priemyselných krajín a rozvíjajúcich sa hospodárstiev;
92. zastáva názor, že EÚ by mala klásť záležitosti súvisiace s energetikou do stredobodu európskych iniciatív, ako sú Východné partnerstvo, Únia pre Stredozemie a európska susedská politika;
93. vyzýva Komisiu, aby vypracovala spoločné plány pre oblasť energetiky so všetkými kľúčovými dodávateľmi energie a strategicky dôležitými tranzitnými krajinami a vytvorila partnerstvá s krajinami, ktoré čelia podobným energetickým problémom a ktoré majú podobné hodnoty, najmä s cieľom podporovať technologickú, výskumnú a priemyselnú spoluprácu a stanoviť spoločné normy pre technológie využívania energie z obnoviteľných zdrojov, energetickú efektívnosť, elektrické vozidlá, nové a nekonvenčné energetické technológie, bezpečnosť ťažby na mori, ako aj jadrovú bezpečnosť a nešírenie;
94. s cieľom zabezpečiť prístup k energii pre všetkých a v súlade s miléniovým rozvojovým cieľom znovu potvrdzuje význam zvýšenia priamych zahraničných investícií EÚ do budovania a modernizácie energetickej infraštruktúry a energetickej efektívnosti v rozvojových krajinách prostredníctvom budovania kapacít pre výrobu energie z obnoviteľných zdrojov, ako aj podporovaním vytvárania primeraných právnych rámcov s cieľom pomôcť im pri diverzifikácii energetického mixu a zároveň posilniť ochranu európskych investícií v týchto krajinách prostredníctvom vhodných právnych prostriedkov;
95. požaduje koordinované opatrenia s ostatnými vedúcimi krajinami v oblasti technológií (napr. USA a Japonskom) s cieľom riešiť vznikajúce výzvy, napríklad nedostatok surovín vrátane minerálov vzácnych zemín, ktoré majú vplyv na zavádzanie technológií využívania energie z obnoviteľných zdrojov, uskladnenie energie a pokročilé energetické riešenia;
96. žiada, aby programy EÚ v oblasti energetickej spolupráce s rozvojovými krajinami podporovali vytvorenie príslušnej trhovej štruktúry a pravidiel s cieľom zabezpečiť, aby domáci spotrebiteľia mohli využívať energiu z obnoviteľných zdrojov za primerané ceny;
97. domnieva sa, že prísne predpisy v oblasti jadrovej bezpečnosti, ktoré platia v EÚ, sa musia odrážať v stratégii EÚ voči tretím krajinám, najmä voči tým susedským krajinám, ktoré prevádzkujú alebo plánujú jadrové elektrárne s možným významným vplyvom na bezpečnosť EÚ;
98. v tejto súvislosti víta nedávny záväzok Transatlantickej hospodárskej rady a Rady pre energetiku EÚ – USA podporovať spoluprácu v oblasti energetickej bezpečnosti, noriem inteligentných sústav, technológií pre vodík a palivové články, obnoviteľných zdrojov energie a ostatných čistých energetických technológií, energetickej efektívnosti a účinných politík zameraných na zjednodušenie obchodovania a uvádzania čistých energetických technológií na trh; požaduje, aby rozhodovacie štruktúry lepšie zohľadnili závery Rady pre energetiku EÚ – USA;
99. zdôrazňuje potrebu prehĺbiť dialóg o strategických energetických otázkach vzájomného záujmu, posilniť spoluprácu v oblasti energetických politík a posilniť výskumnú spoluprácu so Spojenými štátmi, najmä v oblasti energeticky účinných technológií výroby a prepravy; vyzýva na vytvorenie partnerstva pre energetickú bezpečnosť so Spojenými štátmi na základe súčasnej spolupráce v rámci Rady pre energetiku EÚ – USA;
100. zdôrazňuje, že je potrebné, aby Transatlantická hospodárska rada podporila okrem iného spoluprácu v oblasti režimov regulácie, výskumu udržateľnej energetiky a energetickej efektívnosti, výskumu jadrovej syntézy a v oblasti jadrovej bezpečnosti, a požaduje, aby sa s Ruskom a ďalšími partnermi viedli pravidelné dialógy o energetike s cieľom rozpracovať a lepšie presadzovať medzinárodné pravidlá bezpečnej, spoľahlivej a efektívnej výroby energie, jej prenosu, tranzitu, skladovania a spracovania, ako aj dvojstranného obchodu s novými energetickými technológiami a novými výrobkami, ako sú biopalivá;
101. vyzýva Komisiu, aby zintenzívnila svoju spoluprácu s Medzinárodnou agentúrou pre energiu, ktorá poskytuje veľmi dôležité informácie a údaje pre plánovanie v oblasti energetiky; domnieva sa, že EÚ a všetky členské štáty, ktoré nie sú členmi Medzinárodnej agentúry pre energiu, by sa mali stať jej členmi;

Utorok 12. júna 2012

102. víta účasť EÚ na projekte medzinárodného termonukleárneho experimentálneho reaktora (ITER) a na medzinárodnom fóre Generácia IV (GIF);
103. vyzýva EÚ a členské štáty, aby naďalej spolupracovali s Organizáciou pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe na otázkach energetickej bezpečnosti a ochrane kritickej energetickej infraštruktúry;
104. žiada Radu a Komisiu, aby v záujme ochrany energetickej infraštruktúry pred počítačovými útokmi spolupracovali so Spojenými štátmi a ostatnými spojencami; zdôrazňuje, že vzhľadom na zavádzanie inteligentných sústav bude mať toto riziko, ktorému tradičné bezpečnostné opatrenia nemôžu zabrániť, ešte dôležitejší význam pri ochrane kritickej infraštruktúry;
105. víta navrhované „Partnerstvo v oblasti energetiky EÚ – južné Stredozemie“; domnieva sa, že toto partnerstvo by sa malo zameriavať na obrovský potenciál tohto regiónu z hľadiska obnoviteľnej (solárnej) energie a že prostredníctvom tohto partnerstva by sa mali zaviesť nevyhnutné opatrenia s cieľom pomôcť naplniť značné energetické potreby v krajinách južného Stredozemia prostredníctvom udržateľných riešení;
106. opakuje, že spolupráca v oblasti vonkajšej energetickej politiky musí prispievať k podpore kľúčových hodnôt Únie, ako je rešpektovanie ľudských práv, demokracia, dobrá správa vecí verejných, zásady právneho štátu, sociálny dialóg, vzájomné rešpektovanie, zodpovedné využívanie prírodných zdrojov, boj proti zmene klímy a komplexná ochrana životného prostredia, a nie k ich úpadku, a musí podporovať mier a byť v súlade so zahraničnou politikou Únie;
107. vyzýva Radu a Komisiu, aby v spolupráci s Európskou službou pre vonkajšiu činnosť do konca roka 2013 vytvorili podrobný plán na základe oznámenia Komisie s názvom O zabezpečení dodávok energie a medzinárodnej spolupráci – Energetická politika EÚ: budovanie vzťahov s partnermi za hranicami EÚ (COM(2011)0539) vedúci k vytvoreniu účinnej zahraničnej energetickej politiky s krátko-, stredo- a dlhodobými zámermi, cieľmi a krokmi s konkrétnym časovým rámcom na ich vykonanie;
108. upozorňuje na význam čiernomorského regiónu z hľadiska diverzifikácie zdrojov a trás, potenciálu v oblasti obnoviteľných zdrojov a geostrategickej polohy umožňujúcej prístup k oblasti Kaspického mora, Blízkeho východu a strednej Ázii; domnieva sa, že Komisia a členské štáty by mali poskytnúť podporu pre viacstrannú energetickú spoluprácu v oblastiach integrácie trhov, regulačných rámcov a infraštruktúr; zdôrazňuje v tejto súvislosti kľúčový význam južného koridoru, projektu Nabucco a transkaspického plynovodu, ako aj iných, menších projektov;
109. uznáva prínos programu GMES k zisteniu zdrojov slnečnej energie, ktoré Zem prijíma, prostredníctvom meraní z vesmíru; vzhľadom na skutočnosť, že v rámci programu GMES sa zistilo, že púštne oblasti prijímajú za jeden deň viac slnečnej energie, ako celé ľudstvo spotrebuje za jeden rok, vyzýva Komisiu, aby vytvorila partnerstvá s krajinami, v ktorých sa nachádzajú rozsiahle púštne oblasti, najmä v Afrike, a vytvorila stratégie a technológie na efektívne využívanie tohto energetického potenciálu, ktoré zahrnú uplatnenie mechanizmov spolupráce a rozvoja stanovených v klimaticko-energetickom balíku;
110. vyzýva na ďalšie rozšírenie členstva v Zmluve o Energetickom spoločenstve o ďalšie krajiny susediace s EÚ, najmä krajiny Východného partnerstva a stredoázijské republiky; zdôrazňuje, že Komisia by mala zabezpečiť a presadzovať včasné a prísne vykonávanie pravidiel EÚ týkajúcich sa energetiky v členských štátoch Zmluvy o Energetickom spoločenstve, najmä podmienením dostupnosti finančných prostriedkov EÚ dodržiavaním zmluvných záväzkov;
111. domnieva sa, že prístup k udržateľnej energii je hlavnou hnacou silou rozvoja, a naliehavo vyzýva EÚ, aby svoje rozvojové opatrenia zamerala na pomoc rozvojovým krajinám pri podpore udržateľnej energetickej politiky, reformných opatrení, rozvoja infraštruktúry, výhodných investičných podmienok a energetickej efektívnosti;
112. požaduje osobitný dialóg o energetike s krajinami kaspickej oblasti a víta činnosť zameranú na vytvorenie Kaspického rozvojového združenia; žiada Komisiu, aby naďalej pracovala na posilnení vzťahov EÚ s Azerbajdžanom a Turkménskom;

Utorok 12. júna 2012

113. domnieva sa, že priority vonkajšej energetickej politiky EÚ by sa mali primerane vyjadriť vo vonkajších finančných nástrojoch po roku 2013;

114. zdôrazňuje význam spolupráce v rámci platformy energetickej bezpečnosti Východného partnerstva pre podporu zavádzania európskych noriem a predpisov v oblasti energetickej politiky, pre podporu rozvoja infraštruktúry a prepojení, energetickej efektívnosti a využívania obnoviteľných zdrojov; víta iniciatívu Východoeurópske partnerstvo v oblasti energetickej účinnosti a životného prostredia (E5P) a verí, že okrem Ukrajiny sa do tejto iniciatívy onedlho zapoja aj ostatné krajiny Východného partnerstva;

115. pripomína nedávne napätie v krajinách východného Stredozemia v súvislosti s výskytom uhlíkovdík; zdôrazňuje, že energetika by sa mala používať ako prostriedok na podporu mieru, spolupráce a stability v regióne;

*

* *

116. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii.
